

Gäller för: Verksamhet Specialistmedicin, Allergimottagning Sahlgrenska

Giltig från: 2025-11-03

Innehållsansvar: Mona Andersson Palmqvist, (monpa7), Överläkare

Giltig till: 2027-10-27

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Björn Lindkvist, (bjoli6), Verksamhetschef

Allergologi – Födoämnesprovokation vid misstänkt luftburen allergi

Förändringar sedan föregående version

Rutinen anpassad till ny mall i STY Sharepoint.

Bakgrund och syfte

Information om hur och varför man utför en luftburen födoämnesprovokation.

Förutsättningar

Dietist eller sjuksköterska vid Allergimottagningen, verksamhet Lungmedicin, allergologi och palliativ medicin, Område 6, Sahlgrenska Universitetssjukhuset ansvarar för att utföra arbetet enligt gällande rutin.

Ordinerande läkare ansvarar för att bedöma om provokationen skall utföras av dietist eller sjuksköterska.

Sektionschef och vårdenhetschef ansvarar för att rutinen är känd och följs.

Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Avgränsningar

Indikation

Misstänkt luftburen allergisk reaktion mot födoämne som kan leda till:

- Social begränsning på grund av oro för luftburen reaktion.
- Patienten önskar hjälp med intyg på grund av oro för luftburen reaktion.

Förberedelser

Information till patienten inför provokation

- Patienten skall vara symtomfri på provokationsdagen och ha ätit och druckit som vanligt.
- Om utsättande av läkemedel, se läkemedelslista inför födoämnesprovokation.
- Beräknad tid på mottagningen är cirka 2 timmar.
- Konsultläkare och konsultsjuksköterska finns till hands.

Utförande

Luftburen provokation

- Skriv upp provokation på konsulttavlan.
- Läkare skall vara informerad.
- Kontrollera patientens allmäntillstånd.
- Patienten får sitta i undersökningsrum och utrustas med näsklämma. Patienten bör sitta utan att se personen som utför provokationen.
- Val av att börja med aktiv eller placebodos skall ske slumpmässigt.
- Sjuksköterska/dietist kommer in i rummet med skål med aktiv dos (till exempel jordnötter) eller placebodos (till exempel kaffeböror) i och rör runt, men visar inte innehållet för patienten. Skålen ställs så att patienten inte ser innehållet under 15 minuter, gärna i nära anslutning till patienten.
- Personen som utför provokationen skall vistas i rummet hela tiden.
- Patienten sitter sedan 30 minuter i väntrum utan näsklämma.
- Samma procedur upprepas i undersökningsrummet men med det andra alternativet (aktiv/placebo).
- Patienten sitter ut i väntrum 1 timma efter provokationen är avslutad.
- Vid negativ provokation informeras patienten primärt av personen som utfört provokationen. Information om resultat läggs till ordinerande läkare som även informerar patienten via brev.

Avsteg från rutin

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i

MedControlPRO, där aktuell linjechef ansvarar för utredning, åtgärd och uppföljning.

Uppföljning

Uppföljning, utvärdering och revidering av rutindokumentet ska ske vid behov, dock senast två år efter godkännande. Ansvar för revidering har sektionschefen eller av denne utsedd person.

Arbetsgrupp

Rutinen framtagen av Monica Arvidsson, Överläkare allergologi och Jenny van Odijk, leg. dietist.

Denna version reviderad av: Mona Palmqvist, Överläkare allergologi.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Specialistmedicin, Allergimottagning
Sahlgrenska

Innehållsansvar: Mona Andersson Palmqvist, (monpa7),
Överläkare

Granskad av: Jenny Van Odijk, (jenva), Dietist, Maria Petersen,
(marwa43), Vårdenhetschef

Godkänd av: Björn Lindkvist, (bjoli6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9788-135611145-74

Version: 5.0

Giltig från: 2025-11-03

Giltig till: 2027-10-27